

Euroopan unioni

Euroopan sosiaalirahasto

Valintaesitys

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Hankkeen julkinen nimi Yhessä eteenpäin. Yhteisöllinen nuorisotyö Etelä-Savon kouluissa	
Hakemusnumero 105713	Kokouksen päivämäärä 13.5.2022
Saapumispäivämäärä 15.2.2022	Diaarinumero EURA 2014/9523/09 02 01 01/2020/ESAELY
Käsittelijä Pia Pirskanen	Viranomainen Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Hakijan virallinen nimi Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	
Toimintalinja 4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen	
Erityistavoite 9.1. Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen	
Tukimuoto Työllisyyden ja osaamisen edistämiseen sekä sosiaaliseen osallisuuteen liittyvä kehittämishanke	
Alkamispäivämäärä 1.8.2020	Päätymispäivämäärä 31.7.2023

Hankkeen sisältö

Yhessä! Yhteisöllisen oppilaitosnuorisotyön kehittäminen Etelä-Savossa –hankkeen aikana on havaittu, että oppilaitosnuorisotyölle on 2. asteen oppilaitoksissa jatkuva tarve: yhteisöllisyyden puute, nuorten heikko sitoutuminen opintoihin ja nuoruuden ikävaiheen puutteellinen huomioiminen koulujärjestelmässä ovat pulmia, joita voidaan ratkaista oppilaitoksissa tehtävän yhteisöllisen nuorisotyön keinoin. Uusimman kouluterveyskyselyn tulokset vahvistavat Yhessä!-hankkeessa tehtyjä havaintoja. Opiskelijoilla ei ole peruskoulun päättövaiheessa selkeää jatko suunnitelmia opintojensa suhteen; haetaan ”pakosta jonnekin”. Tämä näkyy opiskelumotivaation puutteena ja opintojen keskeyttämisinä erityisesti ammatillisessa koulutuksessa. Opiskelu ei suju, koska itsenäisiä opiskelunvalmiuksia ei ole. Kaikilla kouluasteilla esiintyy kiusaamista. Nuorilla on puutteita elämänhallinnassa ja opiskelumotivaatiossa sekä mielialaan liittyviä ongelmia ja koulustressiä yläkoulussa ja 2. asteella. Päihteidenkäyttöä on kaikilla kouluasteilla.

Koulunkäynnin tukemiseen ei tällä hetkellä ole oppilaitoksissa riittävää resurssia. Suuri osa opettajien työajasta käytetään nuorten perustaitojen tukemiseen ja oppilashuollon työhön opetuksen kustannuksella. Kaikille kouluasteille tarvitaan enemmän lasten ja nuorten kanssa työskenteleviä aikuisia. Vahva kasvattajayhteisö voi tukea opiskelijoiden sosioemotionaalisen kompetenssin ja elämänhallintataitojen kehittymistä. Kasvattajiksi tarvitaan nuorisualan osaajia opetusalan ammattilaisten työpäreiksi.

Näihin tarpeisiin haetaan ratkaisuja tässä hankkeessa, jonka keskiössä on yhteisöllisyyden ja vertaistoiminnan kehittäminen 2. asteella ja laajentaminen osaksi peruskoulun päättövaihetta Yhessä!-hankkeen kokemusten pohjalta. Hanke toteutetaan yhteistyössä Yhessä!-hankkeessa mukana olleiden yhteistyöoppilaitosten kanssa Savonlinnassa ja Mikkelissä. Uutena toimijana mukaan tulee Mäntyharju. Yhteisöllistä oppilaitosnuorisotyötä pilotoidaan ja juurrutetaan kuntien sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueiden kanssa. Yhteistyötahoina on lisäksi vähintään yksi perus- tai yhtenäiskoulu jokaisesta kunnasta. Hankkeessa luodaan Etelä-Savon alueelle moniammatillinen verkosto, jonka toimijat tuottavat tehokkaita nuorisotyön palveluita oppilaitoksiin jo olemassa olevien tukipalveluiden täydentäjäksi.

Hankkeessa painotetaan syrjäytymisriskissä olevien nuorten kanssa tehtävää työtä. Oppilaitoksissa tehtävällä nuorisotyöllä tuetaan sekä peruskoulun nivelvaiheessa että 2. asteella opiskelevien nuorten opiskelumotivaatioon ja elämänhallintaan liittyviä vahvuuksia. Yhteistyössä opetus- ja muun henkilöstön sekä kouluterveyshuollon henkilöstön kanssa käynnistetään uusia työmuotoja, jotka edistävät opiskelijoiden yhdenvertaisuutta, oppilaitosten inklusiivisia toimintatapoja, ehkäisevät koulukiusaamista sekä vahvistavat nuorten sosioemotionaalista kompetenssia ja yhteisöllistä toimintakulttuuria. Yhessä! eteenpäin –hankkeen tavoitteina on opiskelijoiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen sekä oppilaitosten henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja työssä jaksamisen tukeminen koulun toimintakulttuurin uudistumisen myötä. Oppilaitosnuorisotyön toimintaroolien ja työmuotojen mallintaminen huomioidaan erityisesti haastavista kasvuolosuhteista tulevien, eriarvoisessa asemassa olevien nuorten kanssa työskentelyssä. Nuorten kognitiivisia ja sosiaalisia valmiuksiaan vahvistetaan nuorisotyön keinoin niin, että he oppivat osallistumaan yhdenvertaisina sekä oppilaitoksen toimintaan että muille yhteiskunnan osa-alueille. Hankkeessa kuvataan palvelumuotoilun menetelmillä erilaisia yhteisöllisiä toimintoja ja siirretään niitä osaksi peruskoulun nivelvaiheessa ja 2. asteen oppilaitoksissa tehtävää oppilaitosnuorisotyötä. Toimintamalleja hyödynnetään erityisesti opintojen keskeyttämisriskissä olevien opiskelijoiden opiskelumotivaation ja elämäntaitojen tukemisessa.

Toimenpiteiden seurauksena nuoren hyvinvointi vahvistuu ja koulutuksellinen syrjäytyminen vähenee. Nuorten aktiivisen kansalaisuuden taidot ja kyky vaikuttaa omiin elinoloihinsa vahvistuvat. Opiskelijoiden kanssa työskentelevien monialainen yhteistyöosaaminen vahvistuu. Oppilaitosten toimintakulttuuri kehittyy yhteisöllisemmäksi ja osallisuutta tukevaksi. Oppilaitoksissa tehtävään nuorisotyöhön syntyy uusia sisältöjä luotujen mallien pilotoinnin kautta. Hankkeessa luodaan alueellinen oppilaitosnuorisotyön toimija- ja kehittäjäverkosto. Toimenpiteiden tuloksena syntyy alueellinen yhteisöllisen oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön toimintamalli, joka on hyödynnettävissä myös valtakunnallisesti.

☒ Hankkeen toiminta kohdistuu yhden maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta kohdistuu usean maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta on valtakunnallista
Maakunnat Etelä-Savo		
Seutukunnat Mikkelin, Savonlinnan		
Kunnat Mikkeli, Savonlinna, Mäntyharju		

Lisätietoja hakemuksesta

KOHDERYHMÄ JA OSALLISTUJAT

2. oppilaitosten opiskelijat Etelä-Savossa (lukiot ja ammattiopistot). Kohderyhmänä ovat erityisesti haasteellisissa elämäntilanteissa olevat nuoret, joilla on vaikeuksia itseohjautuvaan opiskeluun, jotka kärsivät yksinäisyydestä ja tarvitsevat tukea elämäntaidoissa, opiskelunvalmiuksien vahvistamisessa sekä siirtymisessä opiskeluista työelämään,
- Etelä-Savon alueen perusopetuksen 9. luokkien siirtymä/nivelvaiheen oppilaat, joilla on haasteita jatko-opintojenvalinnoissa ja 2. asteelle (lukioon tai ammattiopistoon) siirtymisessä,
- oppilaitosten ja opiskelijahuollon henkilöstö, joka tarvitsee lisätietoa nuorten kokonaisvaltaisesta kohtaamisesta, yksilöllisestä ohjaamisesta ja osallistamisesta sekä perehdytystä yhteisöllisten toimintatapojen edistämiseen ja kasvattajayhteisön vahvistamiseen sekä
- nuorten kanssa kunnissa ja kaupungeissa työskentelevät ammattilaiset (nuorisotyöntekijät, järjestöjen työntekijät, koulunkäynnin ohjaajat jne.)

Hankkeeseen arvioidaan osallistuvan 470 henkilöä.

TOIMENPITEET

- luodaan turvallista koulua ennalta ehkäisemällä koulukiusaamista ja kehittämällä uusia tapoja puuttua kiusaamiseen tai vahvistamalla olemassa olevia toimintatapoja osallistavilla menetelmillä,

Hankkeen nimi: Yhessä eteenpäin. Yhteisöllinen nuorisotyö Etelä-Savon kouluissa

2. kehitetään sosiaalista vahvistamista tarvitseville nuorille mahdollisuuksia tasavertaiseen oppimiseen esimerkiksi opintopiiritoimintaa ja muita vertaisryhmään perustuvia tukimalleja kehittämällä,
3. kehitetään vaihtoehtoisia, oppilaitoksen ja opiskelijoiden tarpeista ja toiveista lähteviä oppimisen tapoja, joissa kilpailu ja vertailu eivät ole keskiössä (oppimispiirit, esimerkiksi äidinkielen tunnilla yhteisölliset ja rennot kirjaillat, laitosvierailut, pojat lukevat pojille –toiminta ja muu kulloinkin ajankohtainen uuteen tutkimustietoon reagoiva toiminta),
4. kehitetään opiskelijahuollon ja oppilaitosnuorisotyön yhteistyössä mielen hyvinvointia vahvistavia tapahtumia, esimerkiksi teemapäiviä (hyvän mielen päivät, päihde- ja seksuaalikasvatus) nuorten osallisuutta korostaen.
5. vahvistetaan opetushenkilöstön ymmärrystä yhteisöllisestä oppilaitoksissa tehtävästä nuorisotyöstä ja opiskelijan kohtaamisesta järjestämällä koulutuksia tai osallistamalla opiskelijatoimintaan.
6. kehitetään nuorisotyöllistä tukea ja ohjausta nivelvaiheeseen peruskoulusta irrottautumiseen, oman opiskelualan löytämiseen sekä 2. asteen oppilaitokseen kiinnittymiseen ja yhteiskunnan odotuksiin vastaamiseen.

RAHOITUS

Hankkeessa ei ole ulkopuolista rahoitusta, vaan rahoitus on toteuttajaorganisaation omarahoitusta.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €	Osuus nettokustannuksista (%)
1 Palkkakustannukset	495 494	1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus	478 203	80,00
2 Ostopalvelut	16 569	2 Kuntien rahoitus	0	0,00
3 Muut kustannukset	1 456	3 Muu julkinen rahoitus	119 552	20,00
4 Flat rate	84 236	4 Yksityinen rahoitus	0	0,00
Kustannukset yhteensä	597 755	Rahoitus yhteensä	597 755	100,00
5 Tulot	0			
Nettokustannukset yhteensä	597 755			

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €
6 Kunnat	0	5 Kuntien rahoitus	0
7 Muu julkinen	0	6 Muu julkinen rahoitus	0
Yhteensä	0	Yhteensä	0

Kustannusarvio yhteensä	597 755	Rahoitussuunnitelma yhteensä	597 755
--------------------------------	----------------	-------------------------------------	----------------

Rahoittajan arvio hankkeesta

MUUTOSESITYS JATKOAJASTA JA LISÄRAHOITUKSESTA

Hankkeelle haetaan 6 kuukauden jatkoaikaa siten, että hanke päättyisi 31.7.2023. Samalla hankkeelle haetaan lisärahoitusta. Esityksen mukaan ESR-tuen osuus nousee 88 756 euroa ja omarahoituksen osuus 22 190 euroa, jolloin hankkeen kokonaiskustannukset kasvavat 110 946 euroa. Esitys uudeksi kokonaisbudjetiksi on 597 755 euroa.

Hankkeessa on tähän mennessä luotu hyvät yhteydet ammattilaisiin, opiskelijoihin ja nuoriin, mikä antaa mahdollisuuden työskennellä tarvelähtöisesti kohderyhmän hyvinvointia tukien. Koronapandemian vaikutuksesta yhteistyö erityisesti yläkoulujen osalta on kuitenkin jäänyt suunniteltua kapeammaksi pandemian kuormittaessa opetushenkilökuntaa ja rajoittaessa yhteistyötä sekä vierailuja merkittävästi. Kuluhan hankkeen suunnitelmaan kirjattua tavoitetta koulujen kasvattajayhteisöjen kohtaamisosaamisen lisäämiseksi ei ole pystytty toteuttamaan ajassa, jossa opettajat ja rehtorit ovat olleet erittäin kuormittuneita ja arkisen koulutyön järjestäminen on vaatinut resursseja ja voimavaroja. Pandemia-aikana ei ole myöskään voitu toteuttaa Ruotsin Fryshusetiin suuntautuvaa benchmarking-vierailua ja sen pohjalta tapahtuvaa kehittämistyötä.

Tavoitteena on, että jatkoajan toiminta vastaa pandemia-ajan nostattamiin haasteisiin kuten yhteisöllisyyden

Hankkeen nimi: Yhessä eteenpäin. Yhteisöllinen nuorisotyö Etelä-Savon kouluissa

vajeeseen ja poikkeusajan jälkeiseen, uudenlaisen oppilaitosten yhteisöllisen toimintakulttuurin rakentamiseen sekä opiskelijoiden tulevaisuususkon vahvistamiseen. Jatkoajalla hankkeen kohderyhmää laajennetaan varsinaisten kohderyhmien lisäksi perusopetusta päättävien ja 2.asteella opiskelevien huoltajiin ja läheisiin.

Muutoshakemuksen suunnitelma on esitetty ohjausryhmälle sähköpostikokouksessa 1.2. - 8.2.2022, ja ohjausryhmä on puoltanut muutosesitystä yksimielisesti.

Tarkemmat toimenpiteet jatkoajalla:

- Oppilaitoksissa nuoria kohtaavien ammattilaisten kohtaamis- ja ryhmädynamiikan osaamisen lisääminen koulutusten sekä nuorille ja henkilöstölle suunnattujen yhteistoiminnallisten työpajojen kautta.
- Nuoria kohtaavien ammattilaisten työssä jaksamista tuetaan tarvelähtöisesti vertaistuellisia menetelmiä käyttäen.
- Nuorten esiin nostamien teemojen syventäminen ja pilottien läpivieminen (mm. koti-koulu -yhteistyö, kokemusten vaihto nuorelta nuorelle ja nuorelta huoltajalle) sekä koulutusmateriaalin laatiminen
- Hankkeen osallistujapalautteen kerääminen ja tulosten arvioiminen kumppanioppilaitosten kanssa sekä sisäisesti
- Loppuseminaari tai pakottavassa tilanteessa muu hankkeen tulosten julkaisutapa
- Hyvien käytäntöjen ja työmallien juurruttaminen eteläsavolaisten oppilaitosten arkeen ja tiedottaminen alueellisella sekä kansallisella tasolla.

Jatkoajan henkilöstökustannukset koostuvat kokoaikaisen projektipäällikön ja kahden kokoaikaisen TKI-asiantuntijan palkkakustannuksista. Ostopalveluita esitetään pienennettäväksi 11 431 eurolla. Ostopalveluina toteutettavilla nuorten elämäntaito- ja asiantuntijavetoisilla ryhmätoiminnoilla ei ole jatkossa tarvetta, vaan toimintoja toteutetaan hanketyöntekijöiden ja opiskelijoiden voimin. Jatkoajan ostopalveluilla tuotettavat toiminnot keskitetään kasvattajayhteisöjen kohtaamisosaamista vahvistavien koulutusten järjestämiseen ja materiaalien tuottamiseen (sis. loppuseminaarin järjestämiskulut). Nuorten omaehtoisen vertaisryhmätoiminnan järjestämiskuluja pienennetään 1 444€. Ostopalvelusta ja muista kustannuksista vapautuvat eurot siirretään hankehenkilöstön palkkakustannuksiin.

RAHOITTAJAN ARVIO

Hankkeelle esitetään puolen vuoden jatkoaikaa ja lisärahoitusta esityksen mukaisesti.

Hanke on Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 -rakennerahasto-ohjelman mukainen ja sopii toimintalinjan 4 erityistavoitteeseen 9.1. Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen. Hanke perustuu havaittuun tarpeeseen kehittää ennaltaehkäiseviä toimintatapoja koulun arkeen koulupudokkuuden vähentämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Hankkeen tavoitteena on kehittää yhteisöllisyyttä lisääviä ja elämänhallinta- ja opiskelutaitoja tukevia toimintatapoja perusasteen nivelvaiheeseen ja toisen asteen opintojen ajaksi. Hankkeella luodaan uudenlaisia moniammatillisia tapoja nuorten koulutukseen kiinnittämiseksi ja osallisuuden lisäämiseksi. Oppilaitosnuorisotyöhön muodostuu uudenlaisia sisältöjä ja käytäntöjä, jotka lisäävät nuorten hyvinvointia ja vähentävät korjaavien palveluiden tarvetta.

Jatko aika mahdollistaa nuorten opiskelumotivaatiota ja elämänhallintaa vahvistavien toimintojen jatkamisen koronapandemian jälkeisessä tilanteessa, jossa nuoret tarvitsevat erityistä tukea opintojen välisiin siirtymiin. Jatkoajan avulla toimintaa voidaan toteuttaa oppilaitoksissa koko lukuvuoden ajan. Pandemia-aika ei ole mahdollistanut opettajien koulutautumista, joten hankkeen lisäaika on antaa tilaisuuden vahvistaa nuorten kanssa toimivien ammattilaisten kohtaamis- ja ryhmädynamiikan osaamista sekä parantaa heidän työssä jaksamistaan uusien menetelmien hallinnan kautta. Jatko aika mahdollistaa nuorten esiin tuomien teemojen pilotoinnin mm. huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön osalta. Toiminnassa pystytään hyödyntämään hankkeen aikana muodostuneita verkostoja, mikä mahdollistaa toimenpiteiden sujuvan toteutuksen.

Rahoittajan esitys

Rahoittajan esitys

Hakemus esitetään hyväksyttäväksi Hakemus esitetään hylättäväksi

Ratkaisun mahdolliset perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon ELY-keskuksen hankeryhmä 4.3.2020

Etelä-Savon ELY-keskuksen rakennerahastopalvelujen rahoituskokous 16.-18.3.2020

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 7.5.2020

JATKOAIKA JA LISÄRAHOITUS

Etelä-Savon ELY-keskuksen hankeryhmä 29.3.2022

Etelä-Savon ELY-keskuksen rakennerahastopalvelujen rahoituskokous 11.4.2022

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 13.5.2022